tranje deželne zadeve. Kakor je naš krasni, mladi cesar rekel: Svoj dom si bodemo sami uredili! Tako stoji tudi koroško ljudstvo vedno na poštenem stališču svojega izkušenega gesla: Koroška Koroščem!

Samomor. Iz Beljaka poročajo: 18 letna hčerka nekega tukajšnjega posestnika oddalila se je iz stanovanja svojih starišev in zapustila pismo, češ, da si poišče „mokri grob.“ Sodi se, da je nesrečnica šla v Dravo.

Razno.

Priznani semenski krompir. „Gosp. Glasnik“ piše: Zveza je bila lani tudi za to leto poverjeno z razdelitvijo v deželi zaprtega in od zunaj došlega semenskega krompirja. Da se zagotovi zadosti semenskega krompirja, zlasti tudi takozvanega priznanega semenskega krompirja, je Zveza soglasno z vojno-prometnim zavodom za žito, z podružnico Gradec, vse potrebno ukrenila. V svrho ljudske prehrane in vzdrževanja, kakor tudi pospeševanja krompirja smatra Zveza za potrebno, da se zvišajo dosedajni povprečni pridelki za nabavo prvovrstnega semenskega krompirja. Vsak kmetovalec pozna dobro ugoden upliv izbornega semena na pridelke, za to pričakujemo obsežnih prijav na priznani semenski krompir. Naroča se kakor navadni semenski krompir potom občinskih uradov pri okrajnih posredovalnicah za seme, katere sezname nam pošiljajo. V katerem obsegu, katere vrste in po kateri ceni bomo mogli oddajati priznani semenski krompir, še danes ne moremo povedati; namen prijave je v prvi vrsti ta, da dobimo pregled celotne potrebe priznanega semenskega krompirja. V lastnem interesu se naj nemudoma prijavi pri pristojnem občinskem uradu. Zveza gospodarskih zadrug na Štajerskem vpis. z. z om. por. F. Barta l. r.

Kmetijski obrat in odpoklicanje vojakov (demobilizacija). „Gosp. Glasnik“ piše: Pri zborovanju Avstrijske kmetijske družbe na Dunaju pod predsedstvom barona Ehrenfelsa je poročal generalni tajnik vladni svetnik Häusler o dobavi kmetijskih delavcev za slučaj delne demobilizacije in je opozarjal, da izgubi avstrijsko kmetijstvo z vrnitvijo ruskih vjetnikov 140.000 mož, ki so se pri poljedelstvu in živinoreji večinoma dobro obnesli. Da ne trpi kmetijsko proizvajanje in ljudska prehrana, moralo bi se preskrbeti za ta odhod nadomestilo. Ker bo pa težko najti nadomestilo v iz Rusije se vračajočih Avstrijcih, kateri še nadalje ostanejo, kolikor jim bo zdravje dopustilo, v vojaški službi, moral bi se pokriti nedostatek kmetijskih delavcev na ta način, da bi se oprostili kmetovalci in kmetijski delavci starejših letnikov in bi se nakazalo italijanskih vojnih vjetnikov ter za kmetijske posle sposobnih vojaških delaveev. Dobava svobodnih kmetijskih delavcev iz Galicije in iz ruskega Poljskega naj se organizira potom delavskih posredovalnic s pomočjo oblastev. Nadalje je poročal vladni svetnik Häusler o vporabi in razdelitvi vojnega blaga za slučaj demobilizacije, kakor so: motorni plugi, vprežni plugi, mlatilnice, in je priporočal, da se kolikor največ mogoče teh stvari nakaže kmetijstvu in sicer po kmetijskih korporacijah, ki naj porazdelijo te stvari po izmeri ocenjene potrebe po primerni ceni po deželah. Tudi je razpravljal vladni svetnik Häusler o ustanovi blagovnega oddelka pri Avstrijski kmetijski družbi na Dunaju, ki bi preskrboval skupno naročanje gnojil, semenja in drugih potrebnih stvari v obsegu svojega delavnega okoliša. Po živahnem razgovoru se je sklenilo, da se v smislu poročevalčevega predloga pošlje vladi vloga radi dobave kmetijskih delavcev in nakazanja vojnega blaga.

Operirani morilec našega prestolonaslednika. Iz Theresienstadta se poroča: V tukajšnjem zaporu se nahaja glavni morilec bivšega našega prestolonaslednika, na 20 let ječe obsojeni Princip. Te dni se je moralo tega srbskega morilca, katerega roka je bila neposredni vzrok svetovne vojne, v ječi operirati. Principu je pričela namreč kost gniti in zato so mu morali roko odrezati.

Mir z Ukrajino.

Prinašamo sliko zadnjega dela onega zgodovinskega spisa, na katerem se je podpisalo mirovno pogodbo osrednjih sil z ljudsko republiko Ukrajino. Na fotografiji vidimo podpise posameznih zastopnikov.

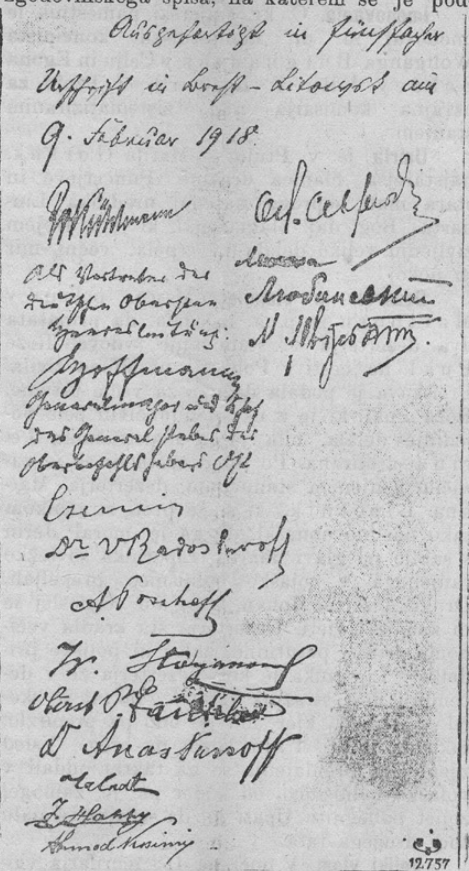

12.757

Gospodarske stvari.

Letni in živinski sejmi na Štajerskem.

Sejmi brez zvezdic so letni in kramarski sejmi; sejmi zaznamovani z zvezdico (*) so živinski sejmi, sejmi z dvema zvezdicama (**) pomenijo letne in živinske sejme.

Dne 4. marca: Vransko**; Oplotnica**, okraj Konjice; Račje (konjski sejem), okraj Maribor; Wald**, okraj Mautern; Luče**, okraj Arvež; Pletrovče*, okraj Celje; Neumarkt*; Zeleni travnik*; Ormož; Fürstenfeld**; Sv. Stefan**, okraj Ljubno; Tilmič, okraj Lipnica.

Dne 5. marca: Golobinjek**, okraj Kozje; Radgona*; Ormož (svinjski sejem); Murau*; Birkfeld**; Celje*.

Dne 6. marca: Sv. Peter pod Sv. Gorami**, okraj Kozje; Kostrivnica**, okraj Rogatec; Unzmarkt**, okraj Judenburg; Luče (za drobno živino), okraj Arvež; Vitanje**, okraj Konjice; Imeno (svinjski sejem), okraj Kozje; Ptuj (za klavno živino).

Vrednost kopriv v kmetijstvu.

Vporaba kopriv ni nova, toda nekdajno koprivno tkanino je izpodrinil ceneji bombaž. Da se je pa moralo umakniti koprivno vlakno bombažu, temu je bil vzrok, ker so se koprivna vlakna pripravljala na isti način kakor lanena, marveč, da so se koprive rosile (godile). Vsled posebnostij vlaken in različnosti rastlin se pa na ta način ni dobilo dosti vlaken in zato je bila izključena racijonalna poraba za večje obrate.

Pred nekaterimi leti je iznašel dunajski vseučeliški profesor O. Richter cen in lahek način, kakor se pripravljajo vlakna iz koprivnih stebel in je tako omogočil, da se znatne množine koprivnih vlakenj porabljajo pri tkalskem obrastvu. Za nas kmetovalce so koprive tudi raditega dragocene, ker se preostanek pri dobavi vlaken obnese kot krmilo, ki ima mnogo redilnih snovij.

Vsebina vlaken pri zelenih (svežih) koprivah znaša 3% do 4½% skupne teže, pri posušenih pa 18% do 26% vlaken odgovarja 35% ličja, 35 odstotno ličje se zmanjša pri pravilno sušenih koprivah na 14%. Ta izguba pa prihaja od tod, ker se stebla niso zadostno posušila pri nabiranju in so zvezana kmalo znotraj splesnila. Takšna preperala stebla ne dajejo vlaken in pomnožijo v obilni meri odpadke. Koprive nam dobre pridelke le tedaj, ako s stebli strokov ravnamo.

Pri nabiranju koprivnih stebel se sledeče roča! Zbiraj vsa koprivna stebla, visoka in nizka puli stebelj iz zemlje, ker s tem zatreš korenine, poreži jih tik zemlje. Zato lahko rabiš žepni nož ali koso. Eden do dva dneva po nabiranju se osmučejo perja z roko in posušijo. Zbrana stebla pa ne smejo kupoma obležati, ker se sicer krojijo vlakna in postanejo nerabna. Suši se na pr ali v zračnih prostorih.

Ker je obdelovanje in zbiranje kopriv na skem novo, zamoremo glede dobička od kopriv sti le podatke o uspehih, ki so se dosegli izven dežele.

Pridelek na 1 hektarju kopriv v okolici Fr broda je znašal po poročilu z dne 4. oktobra 191 se odračunijo vsi stroški za gnojenje, obdelovanje jenje in spravljanje, namanj 600 mark. Leta 19 poročal dr. Schwartz o donosu kopriv na Nem sledeče: «Na 1 oralu — 1600 štirjaških sežnjev po dvakratni žetvi naželo v enem letu prav 1057 meterskih stotov kopriv».

Dasiravno ugovarjajo strokovnjaki, da je ta čun dosti zanesljiv za Štajersko, vendar se lahko nanj upiramo, ker ga smemo smatrati za kontrolo omenjenega donosa, po katerem znaša pridelek en žetve na 1 oralu 427 K, ako se vzame kot tem cena za meterski stot kopriv s perjem vred samo

Naše bralce pa vtegne tudi zanimati, ako da je v tem času kupna cena za koprive znatno skočila. Zveza gospodarskih zadrug na Štajer (Gradec Bismarckplatz 3) plačuje za 100 kilogr suhih koprivnih stebel pridelka 1918 30 K.

Iz povedanega sledi, da nam daje skromna ko razmeroma precej mnogo haska in se torej izplači to rastlino zlasti pridno gojimo v zemljiščih, kjer uspevajo živila in krmila.

Pa še nekaj moremo omeniti v prid ko Vsako leto razpošljemo za bombaž, lan in volno milijonov v inozemstvu, s čimer se slabi vsako naša glavnica, 500 milijonov, s katerimi krepimo lju premoženje tujih, celo sovražnih narodov. Ako se nudi prilika, da lahko nekaj denarja obdržimo v d potom je naša dolžnost, da to tudi storimo. Pripo je še, da je postal naš denar v inozemstvu vsled denarne veljave (valute) manj vreden, dočim drži pri nas v Avstriji denar svojo staro vrednost. V kakšne zneske bi morali naložiti v inozemstvu pri računanje po kronski veljavi; svoto 500 milijonov morali pri današnjih razmerah potrositi, ako bi h dobiti za njo anako množino surovin. Tudi vemo, je vsled pomanjkanja bombaža, ki je postalo med v posebno občutljivo, cena poskočila in že iz tega raz moramo računiti z večjim odstokom denarja, ako navezani na inozemstvo. Vsi ti razlogi so tako velika važnosti za naše narodno gospodarstvo, da jih opoštevati vsak razumen človek, osobito pri ogro zahtevah, ki jih stavi država na deželo, da se kol mogoče hitro popravijo po vojni povzročene škod izgube.

V takih okolščinah se zanaša Zveza gospoda zadrug na Štajerskem na pomoč domačega kmetij in pričakeje, da se bodejo naši podjetni kmetovalci gozdarji zavzeli za obilno pridelovanje kopriv.

Loterijske številke.

Gradec, 27. februarja 1918: 27, 22, 85, 14,
Dunaj, 23. februarja 1918: 41, 15, 44, 66,
Trst, 20. februarja 1918: 74, 13, 23, 38,
Linc, 16. februarja 1918: 34, 42, 17, 31,

Znana f. ur Max Böhnel, Dunaj, IV., Margaretenstr. 2 nam naznanja, da ima vkljub povišanju cen še nekatere vrste u stari ceni na razpolago, ki bodejo pač v kratkem času razpro Na zahtevo dobi vsak čitatelj našega lista veliki il. cenik f proti vpošiljatvi K 1·—.

Nakup okroglega les

vsake vrste od 20 cm debelos naprej, zlasti od jelke in smrek po najvišjih cenah. Ponudbe na n slov

Elektro-Holzwerk Seichert Gleisdorf, Steiermark.